

SYL:n turvallisemman tilan periaatteet

Johdanto

SYL on feministinen järjestö, jonka tapahtumien tulee olla häirinnästä vapaita. SYL haluaa olla edelläkävijä yhdenvertaisuuden edistämässä. Ylioppilasliikkeessä jokaisella on oltava mahdollisuus osallistua sen toimintaan omien kykyjensä mukaan. Ylioppilasliike vaalii ja kunnioittaa erilaisuutta.

SYL haluaa edistää tapahtumissaan turvallisemman tilan periaatteita, jotta osallistujat kokevat olonsa turvallisiksi ja ottavat vastuuta epämiellyttävistä tilanteista. Periaatteilla yritetään luoda tapoja ennaltaehkäistä epämiellyttäviä tilanteita tai muuttaa nämä epämiellyttävät tilanteet paremmiksi sen sijaan, että osallistujien pitäisi sietää niitä.

Sanavalinta ”turvallisemman” eikä ”turvallisen” viittaa ajatukseen siitä, että täysin turvallista tilaa ei kaikille pystytä takuuvarmasti luomaan, vaikka se onkin toiminnan tavoitteena.

Turvallisemman tilan periaatteet

Turvallisemman tilan periaatteiden tarkoituksena on tukea SYL:n toimintaan osallistuvia luomaan sisäistä turvallisuuden tunnetta. Osallistujien on tärkeää voida luottaa siihen, että omaa kokemusta kuunnellaan ja arvostetaan, ja että kaikki ovat sitoutuneita turvallisemman tilan periaatteisiin. Tällöin myös yhteisön ristiriitoja uskalletaan käsitellä reflektiivisesti ja ratkaisuja etsien.

Tarkoituksena on saada osallistujat tarkastelemaan omaa käytöstään ja ottamaan siitä vastuun. Periaatteet ehkäisevät hierarkioiden ja epätasa-arvoisten tilanteiden syntymistä ryhmän sisällä. Ne ovat keino luoda yhteisöllisyyden ja osallisuuden kokemusta, kun kaikki voivat tuntea olevansa tervetulleita ja osallistuvat yhdessä turvallisuuden tunteen lisäämiseen.

Turvallinen tila määrittyy osallistujien keskinäisessä vuorovaikutuksessa eikä yleispäteviä ohjeita voida antaa siitä, miten yksittäisen osallistujan omat rajat määrittyvät ja milloin niitä ylitetään.

- Huomioidaan toistemme erilaiset rajat ja kunnioitetaan niitä. Jokaisen identiteetti on tämän itsensä määriteltävissä, eikä kenenkään sukupuolta, seksuaalista tai poliittista suuntautumista tai kansallisuutta voi päätellä hänen ulkonäöstään.
- Tunnistetaan ja tunnustetaan omat etuoikeutemme. Etuoikeudella tarkoitetaan ei-ansaittuja etuja, joita tietyillä sosiaalisilla ryhmillä on. Yhteiskunnassa ne määritellään suhteessa identiteettiin: ihonväri, luokka, sukupuoli, seksuaalinen suuntautuminen, kieli, maantieteellinen, terveydentila, uskonto jne.
- Ollaan avoimia ja kuunnellaan muita. Vältetään oletusten tekemistä toisista osallistujista, koska emme voi tietää muiden osallistujien kokemuksia, ajatuksia, elämäntilannetta emmekä

43 itsemääritelyä identiteettiä heidän puolestaan. Koska useimmiten kuitenkin teemme oletuksia
44 toisista, yritetään tiedostaa omat oletuksemme.

- 45
- 46 • Kunnioitetaan toisiamme, huomioidaan yhteisön moninaisuus ja arvostetaan yksilöiden
47 erilaisuutta.
- 48
- 49 • Annetaan toisille tilaa ja huolehditaan siitä, että kaikki tulevat keskusteluissa kuulluksi ja
50 pääsevät niissä osalliseksi.
- 51
- 52 • SYL:n tapahtumat ovat häirinnästä vapaita. Häirintä voi olla esimerkiksi sanallista,
53 koskettamista tai tuijottamista. Jos joku pyytää lopettamaan häiritsevän käytöksen, se pitää
54 lopettaa.
- 55
- 56 • Ei yleistetä omia kokemuksiamme muita koskevaksi: muiden kokemusta ei ole sopivaa
57 määrittellä heidän puolestaan.
- 58
- 59 • Puhutaan niin, että kaikki voivat ymmärtää: yritetään käyttää kieltä, joka on ymmärrettävää
60 myös oman viiteryhmän ulkopuolisille. Avataan esimerkiksi käytettyjen lyhenteiden merkitys.
- 61
- 62 • Ei käytetä sopimattomia henkilöön meneviä puheenvuoroja toisia ihmisiä kohtaan, ei paikalla
63 olevia eikä tilaisuudesta poissaolevia kohtaan.
- 64

65 Yhdenvertaisuustarkkailijat

66

67 Tapahtumille valitaan kaksi yhdenvertaisuustarkkailijaa. Yhdenvertaisuustarkkailija seuraa tämän
68 dokumentin ja yhdenvertaisuusohjeen toteutumista. Osallistujat voivat olla yhteydessä
69 yhdenvertaisuustarkkailijoihin, jos he havaitsevat yhdenvertaisuutta tai turvallisuutta rikkovaa
70 toimintaa tai joutuvat itse sellaisen kohteeksi. Näistä havainnoista voi ilmoittaa kasvotusten,
71 puhelimitse tai anonyymillä sähköisellä lomakkeella.

72

73 Yhdenvertaisuustarkkailijat toimivat tukena turvallisemman tilan luomisessa ja tukevat ristiriitojen
74 ratkaisemisessa. Tärkeintä kuitenkin on, että osallistujat pyrkivät itse huolehtimaan turvallisemman
75 tilan luomisesta, eivätkä ulkoista sitä kokonaan yhdenvertaisuustarkkailijoille

76

77 Helsingissä syyskuussa 2018

78 SYL:n keskustoimiston väki

79

80 *Lähde: Annika Ojala: Turvallisemmat tilat feministisessä vaikuttamistyössä, 2017.*